

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 „
Negyedévre . . . 2 „
Egyes szám ára 16 fill.

ABONYI

U J S A G

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

- MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

Felölős szerkesztő és kiadó:

TEMESKÖZY GERZSON

Nyilterek, hirdetési díjak és előfizetések a szerkesztőséghez küldendők.

Takarékoskodjunk!

A néhai olcsó világban, amikor 1 garasára kenyérral belakott még a nagyétű napszámos is, amikor egy vastaggarasért 1 itce kitünő hegyibort mértek, amikor 6 krajcárért 1 font jó húst adtak, amikor hófehér sertéshajkarajjal kengették a nyikorgó fatengelyeket, — akkor sem hiányzott a helyes beosztáson alapuló önfenntartás parancsolatai közül a legértékesebb életelvek egyike: a takarékoság. Ma, a 100, 1000 percentes áremelkedések mellett ennek az életelvnek kell legelső helyet biztosítanunk, ha nem akarjuk magunkat és családjunkat az éhséggel határos nélkülözésnek kitenni, különösen most, amikor mezei és kerti terményeink jelenlegi állapota szűkös kilátásokra engednek következtetni. Fel kell vennünk tehát a legádázabb harcot a drágasággal szemben egyetlen hatásos fegyverünkkel, a takarékosággal. És ebbeli elhatározásunkat ne halasztgassuk öszre, majd jövőre, vagy háboru utánra, hanem minél előbb, azonnal iparkodjunk szakítani a könnyelmű, csak a mával törődő élettel, a fényűzéssel, a divat botrányos hajhászásával, a beosztás nélküli, „ahogy esik, úgy pufian“ életmóddal, a hencső fölösleges költségekkel, mert a háboru vége senkinek sincs a homlokára írva, mert a „nemakarás“, amint mondatik, „fejvakarás“ idézhet elő. „Több nap, mint kolbász“. Jól ismerjük az ilyeneknek kedvesen hangzó közmondást. Hogy követhessük is a mai nehéz időknek megfelelő, lételünket biztosító, az ellenség kiéheztetési szándékának sakkot mondó életelveket, legelső sorban és feltétlenül meg kell változtatnunk. Hogy megvártzhassunk, le kell szálitanunk élelmézési, ruházatkodási, élvezeti igényeinket, le egészen a szerénységig. Ezért meg nem szólhatjuk egymást, mert mindenki tudja, hogy igényeink egyszerűsítésének hényszerítő okai vannak, amelyek mindenkit egyöntetű cselekvésre ingerelnek.

Azokban, miként a pazarlás helytelen és bűn, azonképpen nem megy erényszámba a takarékoság tulhajtása az éhezésig, a rongyoskodásig. A szűk-

séges élvezetekről való teljes lemondás sem helyeslehető. A szűkre szabott élelmézés munkaerőnk kítartását gyengíti, az elhanyagolt külső tisztességünket veszélyezteteti, a szigoru határok közé szorított élvezetekről való lemondás, sok élekedvtől és társadalmi érintkezéstől foszt meg. Azért tehát a mai komoly időkhöz való módosulásunknak ok és célszerűséggel kell megtörténnie, azaz itt sem szabad szemünk elől tévesztenünk a mérsékelt középútat, ne hogy egyik hibából a másikba essünk.

Elismerjük, hogy társadalmunk számos családjában már a háboru előtti boldog időkbén is vezérelv volt a takarékoságon alapuló helyes beosztás és gondos előrelátás, amely családokban könnyen megy a mai megélhetés szigorúságához való alkalmazkodás. Tudjuk, vannak családok, amelyek különösen a háboru alatt vezették be a takarékoságon alapuló helyes életelveket, amely családokból immár számlázva van a fényűzés, a költséges zsurozás, a köznapon is ünneplő ruhában való hivazkodás, ahol elegendő egy kimenő tisztességes egyszerű ruha, otthon pedig a divatját multa viséltes ruha és lábbeli is megfelelő, ahol eltűntek az asztalról a 3, 4, 5 fogásos ebédek s ma leves, főzelék, főtt vagy sült tészta is teljesen kielégíti az igényeket. És vajjon ki volna olyan dőre, aki a kor intő szózatára hallgató és ahhoz alkalmazkodó családokat elítélőleg kritika tárgyává tenné? A mi igénytelen soraink sem azokhoz szólnak, hanem intézzük tanácsainkat jóakarattal, humanitásból és hazafiságból társadalmunk ama rétegeihez, amelyeknek — mert nem hallják az eget rengető ágyudörgéseket és hőseink vérbe-fuló jajkiáltásait — ma is régi megszokott életrendszerük szerinli nagy költséget felfaló dus étkezés, divat, élvezethajhászás a bálványuk. Ezekre mondja egyik kiváló írónk, hogy „az ilyeneken, akik még most sem tudnak kiábrándulni, — segíteni nem lehet.“ Mi nem szegődünk az íróhoz, mi nem örünk pálcát senki fölött sem, mert erős a meggyőződésünk, hogy a borzasztó világégés konok embertársainkat is, ha ma nem, holnap a takarékoság,

helyes beosztás által megterített asztal nyújtotta egyszerű, kielégítő étkei köré fogja csoportosítani.

Takarékoskodjunk!

Alquis Secunaus.

Szörnyű bestiálításról

lebbent föl a fátyol ma egyhete. Háj Mór tőszegi birtokán béres gazda Bukor József, aki harmadszor nősült. Előző házasságából származott gyermekeivel sehogy sem tudott az új asszony megbarátkozni, sőt leküzdhetetlen gyűlöletet táplált irántuk

A tanyabeliek tudták, hogy az asszony kinozza, éhezletti a kis gyermekeket, de a nagy hatalmu béres gazda ellen nem mertek szólni s csak titokban nyújtottak egy kis étel félét a szegény ártatlanoknak.

Ha figyelmeztették is egyesek az apát gyermekei kinzásáról, durván vágta ki, hogy senkinek semmi köze hozzá, úgy neveli a kölykit ahogy akarja.

Vagy két hóval ez előtt meghalt a kisebbik gyermek, homlokán valami nagy sebbel. A tőszegi halottkém egyszerű polgár ember lévén, nem sokat teketóriázott a halottal s kiadta a temetési engedélyt: Eddig a dolog rendben van.

Mult hó 27-én a bestiális mostoha levetkőztette a 10 éves kis vértelen leánykát, beleollette egy teknőbe, balkezeivel befogta a száját, jobb kezével pedig a sporherdban tűzesített vassal kezdte sültögetni vézna kis testét, a feje tetejétől a talpáig, 83., mond nyocsvanhárom sebet ejtett rajta, részint a bőr felületén, részint beszúrásokkal, a térdeiben, hátul a térdhajtasokba, a végbélbe, neki részébe, hátába, mellébe, fejébe, karjaiba, lábaiba s mind ezeket a vérlázító kinzásokat hang nélkül volt kénytelen törni a szerencsétlen teremtés. Hogy mit állhatott ki, azt elképzelni is lehetetlen.

Vasárnap a házaspár eltávozott valahová a tanyáról, ezt az időt használták föl a tanyabeli asszonyok, hogy a lakásba benézzenek. Hajmeresztő látvány tárult szemük elé, Ott nyöszörgőt a kisteremtés egy vaczkon, nem volt szabad sirni, kiáltania, — mint

mondá, mert a mostohája agyonütéssel fenyegette. Felkapták aztán a boldogtalant s behozták ide a kórházba, hol Dr. Hirn Márton vette gondos ápolás alá. Némán tűri iszonyu fájdalmait, csak az arca torzul el néha, sűrűg forog tiszta ágyában, de azért boldog, hogy kiszabadult a pokolból s jó helyen van, szépen bánnak vele.

Megnéztem én is, rettenetes érzés fogott el látására s ha előltem lett volna az az asszony, első felindulásomban nem bírtam volna talán ellent állni, hogy két kezemmel ki ne szorítsam belőle undok lelkét.

Ményit prédikálunk a gyermek védelemről, mennyi milliókat halmozunk föl e célra, maga Weisz Manfréd most adott két milliót a gyermek védelmi akció központi intézete számára s mindezeknél hatalmasabb egy rongyos béres gazda tekintélye, hatalmasabb egy egész tanyabeli nép vádló lelkiismereténél.

A csendőrség nyomban pártfogásába vette a jeles házaspárt, meg indította a nyomozást az előbb eltemetett kis gyermek ügyében is.

Én meg vettem a kalapom, s elmentem egy pár kereskedőhöz, kik szívesen rakták bele a czukédliket a szerencsétlen kis Rozika számára, ki most mindennap kap egy kicsit kinjai enyhítésére.

Gondunk fog lenni rá, hogy a társadalom kárpótolja szenvedéseit s vissza ne jusson a gyehennába. Mert mi sorsa lenne szegénynek ott, ahol az apjuk felpörköléssel fenyegette meg azokat, akik belemertek avatkozni az ő szép családi életében. Szerdán kísérte be a csendőrség az asszonyt, egy alacsony 22 éves vézne teremte, állati arccal, de világos tekintettel. Beismerte a Rózsika süttögetését, de okát adni nem tudja. Beismerte, hogy a kéthónap előtt elhalt 3 éves Sándorkát is kinezte, verte s hogy az elcsigázott gyermeket a parkáról lerántotta a földre a midőn fejét a ruhaládába ütötte s két napmulva meghalt. Beismerte, hogy a 6 éves Józsit egy bottal úgy el verte hogy azon most is egy tuczat hegedő seb mutatja az állati, — dehogyan, az nem tesz ilyeneket a kölykivel — hanem nagyon is emberi brutalitási nyomat. Csak azt nem is nerte még be, hogy elakarta őket pusztítani.

H I R E K.

— **Hőseink kitüntetése.** A 29-ik gyál. ezrednél vitéz magatartásukért a II. oszt. ezüst vitézségi érmet kapták: Herédi György

és a bronz érmet, Kadenczki József szintén a bronz éremmel, Nagy Mihály tizedes. A bronz vitézségi érmet Kadenczki Béla övezetű, Molnár II. Mihály honvéd, Nagy Mihály a II. oszt. ezüst vitézségi érmet és a bronzérmet, Makacs András a II. oszt. ezüst vitézségi érmet.

— **Az Abonyi Takarékpénztárnál** a VI. hadikölcsonre egyesek 500.000 koronát jegyeztek és az intézet az Országos Hadigondozó Tanács rendelkezésére 500 koronát szavazott meg.

— **Jó ideje megszűnt** Halmi Károly, a mi helyi színmű írók és rendezők tevékenysége a jótékonyág érdekében. Most aztán össze verbuválta iműkedvelőinket s mához egyhétre előadják Gabányi „Az Apósok” című vigjátékát, a főszerepben Halmival és pedig hőseink özvegyei és árvái javára. Hiszszük, hogy siker fogja kisérni derék műkedvelőink törekvését ebben a vigság nélküli, „mozitalan” világban.

— **A szegénypanzár** javára Czina Géza 19 kor. 92 fillért adományozott.

— **Istentsztelek.** Szt. Péter és Pál napján a róm. kath. templomban fényes istentsztelek tartalot, amelyen Pusztay és Csasz-tuliek lelkészek segítségével a nagy szt. misét Lévy Mihály prélátus főpapi díszben és szertartással celebrálta. Misét megelőzőleg a pápai főpap gyönyörű szónoklatban emlékezett meg a mártírhálált szenvedett apostolokról. — **Ő Felsége IV. Károly királyunk** óhajja szerint könyörgő Istentsztelek a győzelmes bért és aratásunk szerencsés befelyezéséért — megható módon mentek végbe f. hó 1-én. Vasárnap, d. e. 8 óraok az izraelita templomban Dr. Blumgrund Nafali rabbi, a ref. templomban 9 óraok Kiss Zsigmond lelkész szónoklatokban fejtegették a történelmi jelentőségű, nap céljait. 10 óraok a róm. kath. templomban a könyörgő istentszteleket Lévy Mihály pápai főpap szónoklata vezette be az egék Urának. — Vajha meghallgatásra találnának imáink, könyörgéseink, hogy vergődő lelkünk minél előbb megnyugvást találhatna a rettenetes háborút megszüntető békén!

Az Első Keresztény Temetkezési Vállalat

ajánlkozik temetések rendezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszkebbekig, a legméltányosabb díjazás mellett, saját műhelyében előállított, kegyeleti cikkek tisztességes és kegyeletes kiszolgálásával.

Ajánlkozik **koszoru szalagoknak** arany vagy ezüst felirással való előállítására.

Helyiség és műhely Kossuth-tér 2. (Kaszárnya-épület.)

Árverési hirdetmény.

Törtel községben és határában négy tagban fekvő **úchái Somogyi György-féle** ingatlanok eladásához.

Árverés 1917. évi július hó 15. napján (vasárnap) reggel 8 óraok kezdődik bent a községben levő lakóháznál, hol a 300—400 □-öles ház helyk adatnak el, ezek bánatpénze egyszáz (100) K, itt végezve: a 24 holdas másik btelekbeli ingatlan kerül árverésre 1½—2 holdas darabokban ezek bánatpénze egyenkint kettőszáz (200) K. Ezután:

a Pósa-féle (jelenleg Bordács István által bérlet), mintegy 78 holdas birtok adatik el 6 holdas darabokban, bánatpénze mindegyiknek ötszáz (500) K. Végül:

a Czakó-dűlőbeli ingatlan kerül árverés alá 10 holdas részletekben, melyek mindegyikének bánatpénze egyezer (1000) K.

Ha az árverés 15-én befejezhető nem lesz, másnap 16-án reggel 8 óraok folytatattik.

Hadikölcsonkötvények bánatpénzül teljes névértékben elfogadattak.

Az épületek közül — a btelekbeli kisház, a 24 holdas btelekben levő ház, valamint a Pósa-féle és Czakó-dűlőbeli ingatlanok is csak a kisebb épületek adatnak most el azon tekekkel együttesen, amelyen fekszenek; a nagyobb épületek anyaga pedig folyó évi szeptember hó végén kerül eladásra.

Ezen árverésen eladott ingatlanokra — a Nagykőrösi Népbank a vételár hetven (70) százaléka erejéig hajlandó — akár jelzálogos (könyves), akár jelzálogi bekebelezéssel biztosított váltókölcsonst adni.

Az árverési feltételek úgy Törtel község házánál, mint a nagykőrösi királyi közigyűzői irodában megduthatók s utóbbi mindazoknak megküldi, kik érte szóval vagy levélben megkeresik.

Kérje meg ma (ma) **százas** **arjagszéküket** **és a hangszereket** **legyőzőknek** **ingylenesen** **az üzletben.**

WÄGNER

„Hangszerkirály” 4410
országoserte ellamert előrendő magyar hangszerek és beszélgépek áruházán

Budapest, József-körül 15.

Vendő-oltora, vendő-oltora... 10 K

Frima-tambura, né-... 50

Óltora, finom kivitelű... 80

Favola, oboua, újabb... 20

Hegedű, 16 darab... 80

Mandolin, finom lapos... 40

Gitar, finom, 6 húros, rezonáns... 40

Tárogató, 80, 100 koron... 200 K-ig

Kétosros harmonika, szol... 80 és 90 K

Hangszélgép, erős és tartós... 180

A világűrű

COLUMBIA

hanglemezgyár főraktára.

Óvás! Figyeljen a Wagner névre, hogy máshoz ne tévedjen!